

[Hans Kjør.]

den vending, der skal genskabe balancen i vor samfundsøkonomi. Tiden er ikke inde til at lempe på disse forhold. Det er da også klart understreget, at diskontonedsættelsen ikke er udtryk for en pengepolitisk lempelse, men alene nødvendiggjort af et gennemgående rentefald i verden omkring os. Man kunne vel sige, at hvis vi havde fastholdt diskontoen fortsat på det grundlag, så var der snarere tale om en pengepolitisk stramning. Men ingen kan benægte, at en så stram pengepolitik og en så stram kreditpolitik som den, det nu er nødvendigt at opretholde, medfører ubehagelige virkninger for erhvervene. Det skaber uligheder erhvervsgrenene imellem og de enkelte virksomheder imellem. Jeg kan derfor erklære mig enig i den opfattelse, som også regeringen ofte har givet udtryk for, at når forudsætningerne for en lempelse foreligger, så må det ikke mindst af hensyn til erhvervenes stilling først og fremmest være på de penge- og kreditpolitiske områder, lempelserne sættes ind.

Vi befinder os i denne tid ved en korsvej, hvor så meget for erhvervene og for samfundet som helhed afhænger af, om vi forstår at leve med velstand og fuld beskæftigelse, om vi indser sammenhængen mellem produktiv indtjening og den pengemæssige indtjening. Den ønskværdige pengepolitiske lempelse, sikring af erhvervenes konkurrenceevne og bevarelse af den genskabte fulde beskæftigelse, ja, så meget afhænger af, om vi opnår det indkomstmæssigt nødvendige mådehold. Ingen kan frasi sig et medansvar for, om det lykkes. Men ofte hører vi fra oppositionspolitikere og fagforeningsfolk, at regeringens sigte skulle være at vælte byrderne over ensidigt på lønmodtagerne. Kunne vi ikke snart blive fri for at høre det? Påstanden er jo klart dementeret af de foreliggende kendsgerninger, som er, at indtil nu har de skete indgreb ensidigt belastet erhvervene, først og sidst de selvstændige. Det er den anden side, der endnu mangler. Det er først og fremmest omkostningsstigningerne, der gør virksomhederne sårbare, og det skal slås fast, at erhvervene vil ikke fortsat kunne bære en ensidig omkostningsstigning, der udhuler indtjeningsevnen og ødelægger konkurrenceevnen, uden at det får ulykkelige, samfundsmæssige konsekvenser. Så er risi-

koen åben for virksomhedslukninger, der ikke kan modsvares af anden udlignende ekspansion, og arbejdsløsheden vil være en truende følgevirkning.

Regeringen har også gjort en betydelig indsats for at vende den uacceptable udvikling, vi var kommet ud i ved det offentliges beslaglæggelse af såvel økonomiske som personalemæssige ressourcer. Ingen ønsker at være nedskæringsprofet, men vi må erkende nødvendigheden af, at det offentliges udgiftspolitik ikke lukker for erhvervenes muligheder for at skabe den velstand, der også skal betale den offentlige indsats. Alt i alt har regeringen dæmpet udgiftstigningerne med 2 milliarder kr. Heroverfor har vi mødt krav fra socialdemokraterne om øgninger på rundt regnet 3 milliarder kr. Var disse krav blevet opfyldt, havde vi nok ikke behøvet nogen diskussion om mystiske Reutertelegrammers ubegrundede indhold — det, som finansministeren døbte „hønsepolitik“ i mandags i Berlingske Tidende — for så tvivler jeg på, om vi nu havde undgået at være under international administration.

De seneste besparelser på rundt regnet 1 milliard kr. under den såkaldte støvsugning har så lidt som tidligere besparelsesbestræbelser vundet gehør hos oppositionen. Jeg finder, at det vigtigste resultat var, at vi kom over den hurdle, som de lovbundne udgifters hidtidige urærlighed har været. Når perspektivplanen, som handelsministeren omtalte, om et par måneder foreligger, vil det utvivlsomt stå mange klart, at så vil den nødvendige prioritering af samfundsopgaverne stille os over for en fortsat vurdering af, om opgaver, vi tidligere har besluttet, fortsat er vigtigere end nye opgaver, der ellers må bremses. Det vil vi få lejlighed til at vende tilbage til senere, når perspektivplanen foreligger, men jeg vil her gerne slå fast, at mit parti fuldt erkender nødvendigheden af, at den offentlige indsats ikke hindrer den nødvendige erhvervmæssige udbygning.

Samspillet mellem offentlig indsats og erhvervenes egen indsats bør efter vor opfattelse ikke ske ved statsdirigering af erhvervslivet. Derimod ved langsigtet tilrettelæggelse af de rammer, inden for hvilke erhvervslivet — og jeg må måske hellere gentage: naturligvis med fuld respekt for de